

АЛЕКСАНДРЫЯ ЧАКАЕ СЯБРОЎ

(Заканчэнне.)

Пачатак на 1-й стар.

Наогул уся тэрыторыя разбіта на ўчасткі, і кожны тут уладкоўвае свой кавалачак. Пры гэтым кожны метр на ўліку. Вунь там размесціцца клубная сістэма, далей — падворкі іншых рэгіёнаў, побач — палаткі ад сістэмы адукацыі, збоку — цырк, гандаль, прэс-цэнтр, купальскія сцэны. Пазл за пазлам збіраецца цэлая карцінка. Тэрмін здачы якраз быў учора вечарам, а ў аўторак будучая сталіца Купалля нагадвала адну вялікую будоўлю. Адны манціравалі аб'екты, другія падвозілі неабходныя матэрыялы, трэція ў соты, напэўна, за апошнія два месяцы раз касілі траву. Перыядычна тэрыторыю інспектавала кіраўніцтва ўсіх зацікаўленых службаў. Кожны вельмі адказна ставіцца да свайго фронту работ, усё звяраецца да дробязяў.

Начальнік галоўнага ўпраўлення гандлю і паслуг Магілёўскага аблвыканкама Раман РАЖКОЎ прыехаў, каб яшчэ раз прайнспектаваць размяшчэнне будучых гандлёвых аб'ектаў. Працягласць толькі аднаго рада, дзе можна будзе купіць нешта смачнае, складзе больш чым 1,5 кіламетра.

— Зона разлічана на 2800 пасадачных месцаў, — удакладняе ён. — На 600 больш, чым летась. Летась было менш з-за пандэміі. Мы і цяпер яе не скідаем з рахунку. Будзе ўсё неабходнае, каб апрацаваць рукі.

Сёлета акцэнт зроблены на стравы нацыянальнай кухні. Ужо традыцыйна прыедуць прадстаўнікі іншых абласцей са сваімі асаблівацімі іх прыгатавання, павялічыцца колькасць удзельнікаў ад спажываўкааперацыі, пашырыцца асартымент. Рэгіёнам прапанавана выкарыстоўваць старыя рэцэптуры, якія крыху ўжо прызабыліся. Акрамя традыцыйных квасу і піва будучы звычайны для беларусаў збіцень, медавуха, травяныя напоі. 120 удзельнікаў арганізуюць работу 135 аб'ектаў гандлю.

«Гэта вельмі шмат, — запэўнівае Раман Ражкоў. — Асобна будучы прадстаўлены рады прадпрыемстваў і суб'ектаў прыватнай формы ўласнасці, а таксама спажываўкааперацыі. Шашлыкоў, блінцоў, бульбы, дранікаў хопіць на ўсіх. Спецыяльна прывязуць халадзільнікі, каб усяго было з запасам».

Смачна пачаставаць абяцае Віцебская бройлерная фабрыка. Яна адной з першых прывезла ў аўторак некалькі МАЗаў канструкцый, з якіх на месцы збіраліся павільёны. Яе супрацоўнікі заінтры-

гавалі тым, што, акрамя ўсялякіх прысмакаў з кураціны, прывязуць яшчэ і шмат вельмі смачных кандытарскіх вырабаў. А з Купалля паедуць адразу ж на другі рэспубліканскі фестываль — «Славянскі базар».

Але галоўная інтрыга — гэта вялікая сцэна, дзе адбудзецца гала-канцэрт — музычнае падарожжа «Ёсць на што паглядзець» з удзелам зорак беларускай і расійскай эстрады. Дасведчанія людзі пацвердзілі, што і апаратура, і піратэхніка тут на вышэйшым узроўні.

— Сёлета будзе ўсё вельмі крута, — сказаў адзін з аўтарытэтных экспертаў па такіх справах. — Такага яшчэ дакладна не было. Два колы на сцэне, якія круцяцца, святлодыёдны падлога, кругавыя падвесы па святле — я такое бачыў толькі ў «Пінк Флойд». Гук, як заўсёды, будзе на вышыні. А відэа- і светлавой апаратуры столькі, што нават Мадонна пагадзілася б тут выступіць.

Сцэна так блізка ад Дняпра, што ў пералынках паміж выступленнямі можна бегаць астудзіцца. Гук па вадзе распаўсюджваецца далей. Так што пры жадаанні пацучы канцэрт змогуць і ў Шклове.

Начальнік упраўлення па рабоце са СМІ і маладзёжнай палітыцы галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай работы і па справах моладзі Магілёўскага аблвыканкама Алена ДЗІВАКОВА паведаміла, што падзея на купальскай лугавіне будзе аператыўна асвятляць па ўсіх інфармацыйных каналах, уключаючы сацсеткі, створаны з гэтымі мэтамі медыя-цэнтр.

— Ён будзе прадстаўлены двума медыяхолдынгамі — абласным «Магілёўскія ведамасці» і раённым «Шклоў-інфа». Раённы, дарэчы, пакуль адзіны такога кшталту ў вобласці. Акцэнт робіць на ма-

ладзёжную тэматыку. Менавіта ў гэтай намінацыі ўстанова атрымала сёлета «Залатую літару». На пляцоўцы медыяцэнтра будзе працаваць каля 20 маладых блогераў, — сказала яна.

Падрыхтоўка выходзіць на завяршальны этап. Прадстаўнікі аргкамітэта адсочваюць кожны момант. Практычна не пакідае ў гэтыя дні купальскую пляцоўку **намесні старшыні Шклоўскага райвыканкама Аляксандр ДАВЫДОВІЧ**.

— Аргкамітэт да свята рыхтуецца яшчэ з пачатку года, а вось тэрыторыю ўладкоўваем да прыёму наведвальнікаў з пачатку чэрвеня, — кажа ён. — Трэба было і ваду падвесці, і электрычнасць, пракантраляваць, паскорыць адстаючых, каб спецыяльная камісія паспела кожную палатку правесці на прадмет бяспекі.

Праграма свята — у шырокім доступе на розных сайтах. Таму пра яе ўсяго некалькі слоў. Адным з асноўных масавых мерапрыемстваў стане выстава-кірмаш «Кола жыцця», якая будзе аформлена ў адпаведнасці са святамі беларускага народнага календара. Яна наглядна прадэманструе нацыянальны характар і рысы беларускага народа — гасціннасць, працавітасць, дружалюбнасць. Дарэчы, кірмаш будзе працаваць з 11 раніцы да апоўначы. Кожны рэгіён паказае тэматычныя пляцоўкі з творчымі праграмамі-прэзентацыямі. Мінск адлюструе асаблівасці свят зімовага народнага календара, Брэст і Гродна — веснавога, Магілёў — летняга, Гомель і Віцебск — вясеньскага.

— На выставе-кірмашы сваю творчасць будзе прадстаўляць больш чым 500 майстроў дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва Беларусі, а таксама звыш 80 майстроў з Таджыкістана і 13 рэгіёнаў

Расійскай Федэрацыі — Дагестан, Саха (Якуція), Ханты-Мансійская аўтаномная акруга — Югра, Бранская, Курская, Ленінградская, Ніжагародская, Новасібірская, Арэнбургская, Пскоўская, Разанская, Саратаўская, Смаленская вобласці, — паведаміла **вядучы рэдактар Магілёўскага абласнага метадычнага цэнтра народнай творчасці і культурна-асветнай работы Крысціна БАШАРЫМАВА**. — Госці свята ўбачаць выстаўку работ удзельнікаў абласнага конкурсу дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва «Дзіцячая цацка: ад мінулага да сучаснага». Конкурс быў ініцыяваны і праведзены нашым Цэнтрам, а фінал адбудзецца на «Купаллі» ў Александрыі. Будучы адзначаны найлепшыя ў трох намінацыях — старадаўняя і сучасная цацкі, а таксама купальская лялька.

Цырымонія ўрачыстага адкрыцця рэспубліканскага свята «Купалле» («Александрыя збірае сяброў») — «Народная памяць пакаленняў» пачнецца ў 17.00. Чырвонай ніткай праз яе пройдзе ідэя прыхільнасці беларусаў да сваіх традыцый, роду, гістарычнай памяці, адданасці сваёй Радзіме. У адкрыцці возьмуць удзел дэлегацыі ўсіх рэгіёнаў Беларусі, а таксама фіналісты рэспубліканскага сямейнага праекта «Уладар вёскі», майстры дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва краін-удзельніц. На адкрыцці знойдуць сваё адлюстраванне і юбілейныя даты беларускай класікаў — 140-годдзе Янкі Купалы і Якуба Коласа.

Для падвозу наведвальнікаў будучы традыцыйна прызначаны дадатковыя аўтобусныя рэйсы і цягнікі з Магілёва і Оршы. Тых, хто вырашыць дабрацца на сваім транспарце, запрашаюць скарыстацца аўтастанкамі ў вёсках Мяжнік Шклоўскага раёна і Копысь — Аршанскага, потым на грамадскім транспарце пад'язджаць бліжэй да купальскай пляцоўкі. Да паслуг наведвальнікаў будучы працаваць камеры захоўвання і банкамат. Прадугледжана вялікая санітарная зона. У аматараў кемпінгавага жыцця ёсць магчымасць прыпыніцца ў маляўнічым куточку Александрыі недалёк ад месца падзей.

У ноч з 9 на 10 ліпеня ў Магілёве дадаткова будучы курсіраваць аўтобусы і тралейбусы, якія развезуць па дамах тых, хто будзе вяртацца з Александрыі на чыгуначным транспарце пасля гадзіны ночы.

Нэллі ЗІГУЛЯ, фота аўтара.
Шклоўскі раён.

ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ РОДНАГА КРАЮ

Навукоўцы Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі падрыхтавалі і апублікавалі 20 кніг унікальнага шматтомнага навуковага энцыклапедычнага выдання «Гарады і вёскі Беларусі. Энцыклапедыя».

У ім упершыню ў айчынай навуцы адлюстраваны асноўныя звесткі аб гістарычным, сацыяльна-эканамічным і культурным развіцці ўсіх беларускіх гарадоў, пасёлкаў гарадскога тыпу, аграградкоў, вёсак і хутароў з часу іх заснавання і да нашых дзён. Работа над праектам працягвалася больш за два дзесяцігоддзі.

Актуальнасць выдання абумоўлена ўзрослай цікавасцю грамадства да гісторыі роднага краю, а таксама адсутнасцю звестак аб пераважнай большасці населеных пунктаў Беларусі або крайняй іх фрагментарнасцю.

Выданне падрыхтавана супрацоўнікамі аддзела архітэктуры Інстытута мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору НАН Беларусі (з 2012 года — філіял «Інстытут мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору імя Кандрата Крапівы» Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі) на падставе шматлікіх і разнастайных крыніц, знойдзеных у гістарычных архівах і навуковых бібліятэках Мінска, Гродна, Масквы, Санкт-Пецярбурга, Вільнюса, у абласных і занальных архівах Беларусі, а таксама на падставе комплексных даследаванняў, праведзеных падчас экспедыцый і камандзіровак.

Даследаванне ахоплівае ўсю вядомую і зноў выяўленую інфармацыю аб населеных пунктах краіны. На аснове архіўных дакументаў (у тым ліку выданняў Метрыкі Вялікага Княства Літоўскага апошніх дзесяцігоддзяў) па многіх беларускіх сельскіх населеных пунктах устаноўлены найбольш раннія даты іх першага згадвання ў пісьмовых крыніцах. У артыкулы па гісторыі паселішчаў далучаны матэрыялы аб рамёствах, помніках археалогіі, гісторыі і архітэктуры; адлюстравана роля жыхароў абласцей Беларусі ў перамозе над нямецка-фашысцкімі захопнікамі ў гады Вялікай Айчыннай вайны. Кнігі шматтомнага выдання з'яўляюцца першай спробай даць комплексную карціну ўзнікнення, развіцця і сучаснага стану населеных пунктаў Беларусі.

Навуковая праца выйшла ў выдавецтва «Беларуская энцыклапедыя» пры фінансавай падтрымцы Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Надзея НІКАЛАЕВА.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Інфляцыя абнаўляе шматгадовыя рэкорды

Інфляцыйны ціск узмацняецца ва ўсім свеце, закранаючы як развіцця эканомікі, так і эканомікі, якія развіваюцца, заўважыла MarketWatch. Тэмпы росту спажывецкіх цэн у Паўднёвай Карэі ў чэрвені паскорыліся да 6 працэнтаў, абнавіўшы максімум з 1998-га. У выніку аналітыкі чакаюць, што цэнтрабанк краіны можа павысіць стаўкі на пасяджэнні на наступным тыдні. Напярэдадні стала вядома, што ў Турцыі інфляцыя складала амаль 79 працэнтаў, што з'яўляецца рэкордным паказчыкам за 24 гады. У Інданезіі гадавыя тэмпы росту цэн паскорыліся ў мінулым месяцы да 4,35 працэнта — гэта пяцігадовы максімум з лета 2017-га. Паскарэнне інфляцыі ў свеце стала галоўнай праблемай для цэнтрабанкаў, якія распачалі ўзмацненне жорсткасці грашова-кредытнай палітыкі. Пры гэтым уздым кошту пазык пасля дзесяцігоддзя ультрамяккай фінансавай палітыкі можа прывесці

да запаволення эканамічнага росту ці нават да рэцэсіі, асцерагаюцца аналітыкі і ўдзельнікі рынкаў.

У Вялікабрытаніі міністры і палітыкі аб'явілі аб адстаўцы з-за страты даверу да Джонсана

Два брытанскія міністры заявілі аб сыходзе са сваіх пасадаў з-за нязгоды з метадамі работы дзеючага прэм'ера Вялікабрытаніі Борыса Джонсана. Гэта кіраўнікі Мінфіна і Міністэрства аховы здароўя Рышы Сунак і Саджыд Джавід, паведаміла РІА «Навіны». Так, міністр фінансаў у сваім акаўнце ў Twitter заўважыў, што падданыя Злучанага Каралеўства жадаюць быць упэўненымі, што іх краінай кіруе кампетэнтны і сур'ёзны ўрад. Сунак адзначыў, што гатовы змагацца за гэтыя стандарты, таму і вырашыў пакінуць сваю пасаду. Між тым, Саджыд Джавід паведаміў, што сваё рашэнне ён прыняў з-за страты даверу да Борыса Джонсана. Таксама яшчэ некалькі палітыкаў вырашыла сысці са сваіх пасадаў. Як паведаміла

The Guardian, намеснік старшыні Кансерватыўнай партыі Вялікабрытаніі Бім Афаламі аб'явіў аб адстаўцы ў прамым эфіры. Афаламі заявіў, што, на яго думку, прэм'ер-міністр пазбавіўся не толькі яго падтрымкі, але таксама падтрымкі партыі і краіны.

З-за моцнай спякоты ў чэрвені ў Японіі ў бальніцы трапіла больш за 15,6 тысячы чалавек

Гэта рэкордны паказчык для першага месяца лета, паведаміла ТАСС. Паводле даных японскага агенцтва «Кіёда», сёлета ў чэрвені цеплавы ўдар атрымала ўдвая больш чалавек, чым у чэрвені 2011-га. Тады было зафіксавана больш за 6,9 тысячы шпіталізацый. Сёлета з-за спёкі памерлі 17 чалавек, гэта таксама новы антырэкорд. Акрамя таго, больш як 430 шпіталізаваных былі вымушаны на працягу трох тыдняў праходзіць курс лячэння ў бальніцах. Апошні чэрвеньскі тыдзень стаў для Японіі рэкордна гарачым за 150 гадоў. Так, у Токіа тэмпература паветра ў сярэднім за суткі была вышэйшая за 32 градусы, у іншых рэгіёнах — вышэйшая за 40 градусаў.

